

Till kultur- och fritidsnämnden

Skrivelse gällande beslut om gratisbad till barn och ungdomar (KFN 2026/026)

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2026-02-12 att ge förvaltningen i uppdrag att pröva gratisbad från och med höstterminens början till och med årsskiftet, barn och ungdomar avser ålder 0-16 år. Innan årsskiftet ska en utvärdering överlämnas till nämnden för fortsatt ställningstagande gällande en eventuell permanentning av gratisbadet.

Verksamheten idag

Jag vill inleda med att informera om vilka insatser vi gör idag.

- Gratisbad för barn upp till 7 år med betalande målsman
- Gratisbiljetter delas ut till:
 - Hälsocenter
 - Barn och ungdomsavdelningen Värnamo Lasarett Mottagning för Obesitas (övervikt)
 - Till alla familjer som går på Babysim
 - Seniorveckan
 - Till lotterier som Hembygdsföreningar anordnar
 - Gratisbad för pensionärer på vissa dagar då skolan har studiedag
 - Föreningen Majblomman får köpa årskort för halva priset till behövande familjer
 - Gratisbad för rätt till LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) via Försäkringskassan

Statistik badbesök

Simhallarna har ca 4 000 badbesök av barn och ungdom per år under allmänhetens bad. Avgiften för inträde är 20 kr, vilket innebär en intäkt på ca 80 000 kr per år.

Det är möjligt att denna summa blir större framöver. Ett familjekort kostar i dag 1 500 kr för upp till 2 vuxna och 3 ungdomar, men långt ifrån alla familjer väljer att köpa ett sådant.

Det är möjligt att denna summa blir större framöver. Ett familjekort kostar i dag 1 500 kr för upp till 2 vuxna och 3 ungdomar, men långt ifrån alla familjer väljer att köpa ett sådant. Statistik som redovisas avser antal badtillfällen, ej unika individbesök.

År 2024	Skillingaryd	Vaggeryd
Entré 0-6 år	617	2684
Entré 7-17 år	690	1724
Årskort	300	1382
Rabathäfte	25	90

Summa totalt 2024: 4 211 ungdomsbad ålder 7-17.

År 2025	Skillingaryd	Vaggeryd
Entré 0-6 år	390	3017
Entré 7-17 år	622	1657
Årskort	208	1106
Rabathäfte	10	42

Summa totalt 2025: 3 645 ungdomsbad ålder 7-17.

Konsekvenser i samband med införande av gratisbad

Att genomföra gratisbad för barn och ungdom skulle kunna medföra följande risker.

Säkerhet

Den främsta konsekvensen rör säkerheten och överblicken över vilka som registrerar sig vid besök och vilka som vistas i lokalerna.

Besök registreras via kassan i samband med betalning. Personalen befarar att denna registrering kan utebli, eftersom barn och ungdomar ofta går in utan att meddela att de är där. Det är redan i dag utmanande att få vuxna med årskort att anmäla sin närvaro i kassan.

Utifrån detta finns en farhåga hos personalen att ett ”prova gratisbad under hösten” skulle förstärka ett beteende och ett vanemönster som kan bli svårt att stävja eller få bort.

I dag har personalen en god uppfattning om vilka som är simkunniga och är noga med att yngre barn inte får komma in om de är ensamma.

Målet är att barn och unga ska besöka simhallen tillsammans med en vuxen eller en kompis.

Syftet är att medbesökarna kan badvakta varandra, uppmärksamma om något händer och larma personalen. Personal finns alltid på plats och badvaktar, men att ha fullständig överblick är svårt. Det underlättar därför avsevärt om barn och unga aldrig är själva, utan har en vuxen eller kompis med sig.

Under 2025 har 103 personer omkommit i druckningsolyckor, varav 12 i kommunala anläggningar. Denna lista ska verksamheten inte vara en del av.

Kostnad

Kostnaden för barn och unga är 20 kr för ett bad vilket är bland de lägsta i länet. Verksamheten ser detta även som en lärdom inför vuxenlivet att visa att det mesta inte är gratis.

Strukturen vid besök av aktivitet, genom att gå till kassan för att betala eller visa årskort, ger en automatisk kontakt med den personalen som jobbar, samtidigt som man visar respekt för att vara i simhallen och följa de regler som finns där. Detta är något man lär sig som liten när man kommer tillsammans med målsman och som fungerar bra idag.

Fredagar innebär ”Familjebad” i Skillingaryds simhall och då det ska det alltid vara i närvaro av förälder eller vuxen.

Anledningen till detta är att det är mycket besökare samt att bassängen är liten. Det blir ohållbart om det ska vara fri lek bland barn och ungdomar. Denna familjestund kan komma att påverkas negativt vid införande av gratisbad för ungdomar.

Arbetsmiljö

Risken att barn och ungdomar inte kommer att gå till kassan och meddela att de ska bada bedöms som stor. Det medför att personalen inte har kännedom om vilka som befinner sig i simhallen eller vilken simkunnighet besökarna har. Detta kan öka känslan av stress, oro och psykisk påfrestning.

Verksamhetens bedömning

Sökningar visar att det inte finns någon kommun i landet som erbjuder gratisbad för barn och unga upp till och med 16 år. Det förekommer dock att simhallar erbjuder gratisbad under vissa dagar eller lovperioder, och detta kan genomföras även inom den egna verksamheten. Vid sådana tillfällen finns möjlighet att i god tid planera för förstärkt bemanning för att säkerställa badbevakning. Det innebär att det saknas referenser till möjliga effekter eller utfall av ett sådant upplägg.

I dagsläget är det kostnadsfritt att bada tillsammans med betalande målsman upp till 7 års ålder. Detta skulle kunna utökas till att gälla fram till den dag barnet fyller 12 år (ungdomspris gäller från 12 år till den dag man fyller 18 år), även då i sällskap med betalande målsman. Regeln skulle därmed vara att barn under 12 år inte får bada utan målsman.

Det hade varit önskvärt med en dialog med verksamheten innan beslut fattats, eftersom ett sådant beslut i hög grad påverkar verksamhetens förutsättningar.

Kent-Åke Svensson, sim och sporthallschef Vaggeryds Kommun